

Recumandaziuns per ir enturn cun medias digitalas

www.jugendundmedien.ch

BUN DA SAVAIR

Medias digitalas èn omnipreschentas en il mund dad oz – er per uffants. Gio ils pli pitschens vesan, co ch'cls creschids dovràn smartphones, co ch'cls fragliuns pli vegls sesan davant il laptop u davant la televisiun. Sco tut quai ch'è nov per els, sveglian er las medias digitalas lur interess. Co duain ils geniturs ir enturn cun quai?

Ina chaussa è segira: Tegnair davent ils uffants da las medias digitalas n'è ni raschunaivel ni realistic. Empè da quai duain ins esser in exemplu, sch'i sa tracta da duvrar las medias digitalas cun responsabladad e da tscherner cuntegns che corrispondan a la vegliadetgna, ed ins duai accumagnar ils uffants tar lur consum da medias. Uffants èn individis cun svilups fitg differents. Pervia da quai n'èn reglas e restricziuns che sa basan mo sin la vegliadetgna savens betg cunvegnentas. Tuttina datti **puncts d'orientaziun** per ils geniturs e per autres personas da referiment en il mintgadi.

Cun nossas recumandaziuns As vulain nus encuraschar d'As avischinar cun ina tenuta positiva e creativa a la dumonda da l'utilisaziun da las medias, da scuvrir cuntegns ensemes cun ils uffants, d'empruvar las funcziuns dals apparats sco er da concepir sapientivamain il diever da las medias digitalas.

RECUMANDAZIUNS

ACCUMPAGNAI ILS UFFANTS, CUR CH'ELS DOVRAN LAS MEDIAS.

En il munds medials respectivamain digitals dovran ils uffants l'accompagnament dals geniturs u d'autras personas da referiment. Observai, tge effect ch'il diever da las medias ha sin l'uffant e co ch'el reagescha (per exemplu cun tema u cun plaschair). Discurri surlonder cun l'uffant.

FASCHAI ATTENZIUN A VOSSA FUNCZIUN D'EXEMPEL.

Ils geniturs ed autras personas da referiment èn exempels per ils uffants areguard il diever da las medias. Verifitgai perquai Vossas atgnas disas en connex cun las medias.

CONCEPI SAPIENTIVAMAIN IL DIEVER DA LAS MEDIAS DIGITALAS.

Uffants pitschens dovran en emprima lingia Vossa affecziun, dentant er moviment e temp per giugar libramain e per far scuvertas. Questas experientschas pon vegnir cumpllettadas cun il diever assistì da las medias digitalas. Sch'i vegnan consumadas medias al monitur avant che ir a letg, èsi pli difficil da sa durmentar.

FIXAI IL TEMP AL MONITUR.

Vus decidais, quant ditg che l'uffant dastga passentar mintga di davant il monitur. Mintga uffant è auter. Tegnai quint da l'effect individual da las medias digitalas e da la capacitat d'attenziun da l'uffant. Mettai clers cunfins ed insisti che quels vegnian observads.

RESGUARDAI LAS LIMITAS DA VEGLIADETGNA.

Resguardai las limitas da vegliadetgna dals films (FSK e.u.v.) e dals games (PEGI, USK e.u.v.) e ponderai er, sch'ils cuntegns èn adattads per l'uffant.

LAS MEDIAS NA REMPLAZZAN BETG LA TGIRA D'UFFANTS.

Medias digitalas na duain betg vegrir applitgadas per calmar u per distrair ils uffants. Ils uffants sa calman mo corporalmain, entant ch'ils cuntegns da las medias ston vegrir elavurads mentalmain. Integraili ils uffants sche puissaivel en lavurs ed en cumissiuns dal mintgadi.

DISCURS AVERTS ÈN PLI IMPURTANTS CHE SOFTWARES FILTRANTAS.

Discurri cun l'uffant, confurm a sia vegliadetgna, davart cuntegns commovents. Na plazzai betg televisiuns, computers/laptops e tablets en la chombra d'uffants. Ina software filtranta è raschunaivla, na garantescha dentant betg ina protecziun absoluta.

ATTENZIUN CUN DATAS PRIVATAS E CUN MALETGS PRIVATS EN LA RAIT.

Hajas precauziun cun plazzar fotografias ed indicaziuns persunalas sco il num, l'adressa e la vegliadetgna da l'uffant en l'internet e cunzunt en las medias socialas. Fatschas d'uffants na duessan betg vegrir mussadas sin fotografias che vegrin publitgadas online.

PROMOVI LA CHAPIENTSCHA PER LAS MEDIAS.

Declerai a l'uffant, co che la reclama funcziuna e co ch'ins po differenziar la reclama – a la televisiun u sin YouTube – d'auters cuntegns.

SVEGLIAI IN DIEVER POSITIV E CREATIV DA LAS MEDIAS.

Promovai in diever creativ da fotografias digitalas, da videos e da musica. I dat fitg buns gieus e videos che possibiliteschan eveniments da divertiment e da plaschair. Plinavant porscha l'internet ina gronda schelta da cuntegns didactics.

ULTERIURAS INFURMAZIUNS

Giuventetgna e medias è la plattaforma naziunala per la promozion da las cumpetenças da medias. **Nus vulain ch'ils uffants ed ils giuvenils gjajan enturn cun las medias digitalas en moda segira e cun responsabladad.** Perquai purschain nus infurماziuns, cussegls e recumandaziuns per geniturs e per persunas da referiment sco er per persunas d'instrucziun e per persunas spezialisadas:
www.jugendundmedien.ch

Quest fegl d'infurماziun sa drizza a geniturs sco er a persunas d'assistenza e da referiment d'uffants sut 7 onns (vegliadetgna prescolara). **I dat anc dus ulteriurs fegls d'infurماziun:** in cun recumandaziuns per uffants da 6 fin 13 onns (vegliadetgna da la scola primara) ed in per geniturs e per persunas da referiment da giuvenils (12 fin 18 onns). **Tut ils fegls d'infurماziun èn disponibels en 17 linguas.** Sin nossa pagina d'internet pudais Vus empustar u chargiar giu gratuitamain ils fegls d'infurماziun.

Sin nossa pagina d'internet chattais Vus plinavant ulteriuras infurماziuns, links ed explicaziuns tar tut las recumandaziuns:

www.jugendundmedien.ch/empfehlungen

Editura

Giuventetgna e medias

Plattaforma naziunala per la promozion da las cumpetenzas da medias
Uffizi federal d'assicuranzas socialas

e

ZHAW Scola auta turitgaisa per scienzas applitgadas
Departament da psicologia applitgada
Gruppa specifica psicologia da medias
Direcziun: prof. dr. Daniel Süss, MSc Gregor Waller

Fotografias: Pia Neuenschwander, photopia.ch

Empustaziun (gratuita):

Uffizi federal per edifizis e logistica, Vendita da publicaziuns federalas,
CH-3003 Berna
www.bundespublikationen.admin.ch > Aktuelles > Jugend und Medien
Numer d'empustaziun: 10.21 300 860497707.r
318.861.RG, Rätoromanisch

©2020 Giuventetgna e medias, Plattaforma naziunala per la promozion
da las cumpetenzas da medias, Uffizi federal d'assicuranzas socialas/
ZHAW Scola auta turitgaisa per scienzas applitgadas

Zürcher Hochschule
für Angewandte Wissenschaften

**Angewandte
Psychologie**

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Eidgenössisches Departement des Innern EDI
Bundesamt für Sozialversicherungen BSV